

VVD
T.a.v. mevrouw B. Schoemaker
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
beantwoording raadsvragen over de Tonk en actieve informatieplicht.	3241988		15 juni 2021

Geachte mevrouw Schoemaker,

Op 7 mei 2021 hebt u vragen gesteld over de Tonk en de uitvoering daarvan. Met deze brief geven wij antwoord op de door u gestelde vragen. Tevens maken wij gebruik van de mogelijkheid om u nader te informeren over de stand van zaken van de uitvoering van de Tonk om hiermee invulling te geven aan de actieve informatieplicht. Onlangs heeft het Rijk besloten de regeling tot 1 oktober 2021 te verlengen.

1. Klopt het dat de gemeente de TONK regeling uitvoert voor Hengelo, Haaksbergen en Borne?

De TONK is een regeling met de Participatiewet als wettelijke grondslag. Zoals bekend werken de gemeenten Borne, Haaksbergen en Hengelo samen in de Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen Midden Twente. Deze organisatie voert de Participatiewet – en dus ook de TONK regeling - uit voor alle drie gemeenten.

2. Klopt het dat de gemeente een voorschot heeft ontvangen vanuit Den Haag om dit te besteden aan de TONK en zij hiervoor de opdracht heeft gekregen ruimhartig te zijn? Wat is in de ogen van het college ruimhartig?

Het klopt dat de gemeente een eerste voorschot heeft ontvangen vanuit Den Haag voor de Tonk. In de Maartbrief 2021 gemeentefonds die wij op 11 mei 2021 aan u hebben verstuurd hebben wij u dat ook actief gemeld. De eerste tranche van de middelen die beschikbaar werd gesteld bedroeg €365.000. Dit geld is zowel voor de TONK-vergoeding voor woonlasten als de uitvoeringskosten. In het kader van invulling geven aan ruimhartig, hebben wij eerst gekeken naar de verhouding tussen de hoogte van de middelen vanuit het rijk en de mogelijke aanspraak hierop om te kijken wat haalbaar en ruimhartig leek. Daarnaast hebben we afstemming gezocht over de invulling van een ruimhartige regeling met andere gemeenten waaronder Almelo en Enschede.

Zoals al eerder aan uw raad mondeling bestuurlijk aangegeven in de raadsvergadering van 3 maart 2021 én in de politieke markt over re-integratie van 23 maart 2021 zouden wij de regeling eind april evalueren. Mondeling is in ieder geval op 23 maart 2021 aangegeven dat het gebruik van de regeling tegenvalt. Dat is een beeld dat in het hele land zichtbaar is. De evaluatie heeft inmiddels ook plaatsgevonden. Tot 1 juni 2021 hebben we in Hengelo 76 aanvragen gehad. Daarvan zijn er 42 toegekend tot een bedrag ad €49.750. Er zijn 34 aanvragen afgewezen. De reden daarvan is vooral dat mensen al huurtoeslag ontvingen ter compensatie van woonlasten.

Op grond van het aantal aanvragen dat we hebben gehonoreerd en de beschikbare middelen kunnen we ruimhartiger zijn in de criteria die toegang geven tot de TONK. Wij hebben echter

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

nauwkeurig gemonitord waarom aanvragen zijn afgewezen. Wij verwachten daarom geen grote aantrekkende werking als gevolg van de verruiming. Ook dat is een landelijk beeld: verdere verruiming van de criteria leidt bijna nergens tot een grotere toeloop. Wij willen echter er alles aan gedaan hebben om het mensen die recht hebben zo makkelijk mogelijk te maken aanspraak te maken op de regeling. Vandaar dat we in onze vergadering van 15 juni 2021 hebben besloten tot een verruiming. Wij hebben besloten de hoogte van de bijdrage te verdubbelen naar € 500 per maand met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2021 tot 1 oktober 2021. Daarnaast hebben wij het percentage van de inkomensterugval van 30 naar 15 verlaagd. Deze aanpassingen worden meegenomen bij een volgende verzamelwijziging van de beleidsbegroting.

3. Is de regeling bedoelt om individueel te kijken en dus maatwerk te leveren en hierdoor niet hetzelfde of een verlengstuk van de BBZ?

*De Tonk is een regeling die gebaseerd is op regels voor de bijzondere bijstand uit de Participatiewet en is geen verlengstuk van het BBZ. Wij hebben de uitvoering van de regeling zo eenvoudig mogelijk gehouden voor zowel de aanvrager als voor de organisatie. Daarom is het een meer generieke voorziening geworden en is gekozen voor een uniform bedrag van nu € 500 per maand. De TONK is ook zeker niet alleen bedoeld voor ondernemers, maar voor alle mensen wiens woonlasten **als gevolg van Corona** niet meer in verhouding staan tot het inkomen in een huishouden.*

4. Wanneer een ondernemer het aanvraagformulier invult wordt er dan gevraagd om alle rekeningen en saldo's te vermelden, zelfs die van kinderen onder de 18 jaar en Zilvervloot? Is het college het met mij eens dat de ondernemers die altijd hebben opgepast door deze criteria nu niet in aanmerking komen voor de regeling en bij voorbaat deze al niet aanvragen en hierdoor wel hun pensioen, spaargelden van hunzelf en gezin eerst aanbreken en hierdoor de faillissementen uitgesteld kunnen worden. Juist de gezonde ondernemingen/ondernemers de kans moeten krijgen hun bedrijf voort te kunnen zetten en daarvoor de regelingen ook zijn?

De Tonk is gebaseerd op de bijzondere bijstand. Dit heeft tot gevolg dat vermogen onderdeel is van de beoordeling of recht op de regeling bestaat. De aanvrager moet ons hierover informeren, zoals gebruikelijk als er een beroep wordt gedaan op de bijzondere bijstand. Wij hebben geen signalen ontvangen dat ondernemers geen aanvragen indienen omdat ze bij de aanvraag informatie moeten verstrekken over hun vermogen. Dat is ook een signaal dat andere gemeenten afgeven. Het gaat hierbij overigens uitsluitend om privévermogen en niet het vermogen dat bestemd is voor het uitoefenen van de onderneming.

5. Is de gemeente extra voorzichtig omdat er slechts een voorschot is gegeven door Den Haag en zij bang is er financieel zelf fors bij in te schieten omdat het een regeling is met een open einde?

Wij zijn niet bang, maar wij menen zorgvuldig met middelen van de gemeente om te moeten gaan. De financiële situatie van onze gemeente staat naar onze mening niet toe dat wij hier grote tekorten op gaan krijgen. Zie ook ons antwoord op vraag 2.

6. Is het college bereid om de eigen regels voor de TONK nogmaals onder de loep te nemen?

Wij hebben direct aangegeven dat wij de regeling na enige tijd zouden evalueren. Dit hebben we ook gedaan zoals bij onze reactie op vraag 2 is aangegeven. We hebben bij het aanpassen van de regels vooral onderzocht op welke wijze we de regels zouden moeten aanpassen met als doel dat

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

we meer inwoners van Hengelo kunnen ondersteunen die in de problemen zijn gekomen. Op basis van ons onderzoek is gebleken dat alle gemeenten ervaren dat er weinig aanvragen Tonk zijn ingediend. De oorzaak hiervan ligt naar verwachting meer in de onbekendheid van de regeling en de angst bij ondernemers dat de regeling terugbetaald moet worden. Daarnaast speelt de angst bij ondernemers mee dat het een belaste regeling is. De Tonk is een onbelaste regeling en ondernemers hoeven deze regeling niet terug te betalen. Wij gaan in onze communicatie extra aandacht aan deze aspecten geven.

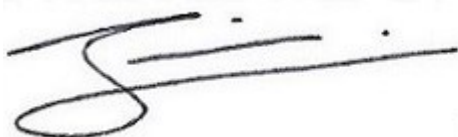
7. Is het college bereid om actief te zoeken naar ondernemers die mogelijk gebruik kunnen maken van de TONK en deze om diverse redenen niet hebben aangevraagd.

Wij proberen zoveel mogelijk inwoners van Hengelo te wijzen op deze regeling. Hiervoor gebruiken wij onze social media kanalen en zijn onze medewerkers die direct contact hebben met ondernemers goed op de hoogte van alle bestaande regelingen. In een recent contact in G40-verband met demissionair minister Koolmees hebben wij een oproep gedaan ook landelijk een aandacht te geven aan het bestaan van deze regeling. Daarnaast gaan wij via ondernemersverenigingen op zoek naar mogelijke ondernemers die een beroep kunnen doen op deze regeling.

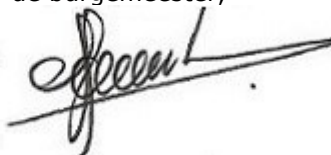
Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris,

de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G. Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074